

Handvatten voor beïnvloeding van gemeentelijk armoedebeleid

Lobbyen: gewoon doen!

Veel diaconieën zijn actief bezig met armoedebestrijding door hun betrokkenheid bij de voedselbank of een kerkelijk noodfonds. In deze concrete bestrijding van armoede komt regelmatig de vraag op of het niet mogelijk is om meer te doen aan structurele bestrijding van armoede. Maar hoe pak je dat aan?

Steeds meer plaatselijke kerken zijn actief in de lobby voor verandering in het gemeentelijk armoedebeleid. Dit betekent dat de diaconie probeert het besluitvormingsproces van zowel politieke partijen als de gemeenteraad te beïnvloeden. Daarvoor is het nodig om relaties op te bouwen met vertegenwoordigers van die partijen en met hen in gesprek te gaan. Lobby en belangenbehartiging is dus niet hetzelfde als actievoeren. Het is veel meer een 'in gesprek gaan'. De volgende stappen en aandachtspunten zijn hierbij van belang.

1. Goed doen en recht doen

De diaconie is geroepen om goed en recht te doen. Naast de concrete ondersteuning via materiële hulpverlening voelen steeds meer diaconieën zich verantwoordelijk om invloed uit te oefenen op het lokale armoedebeleid. De concrete hulp aan, en het opkomen voor mensen in de knel gaan hand in hand.

2. Verzamel concrete ervaringen

Zorg dat u helder krijgt wat de doelgroep waar u zich voor inzet zelf graag wil, zodat u niet óver mensen spreekt, maar met en namens hen. Betrek hen bij het proces van beleidsbeïnvloeding. Zorg dat u concrete ervaringen vanuit de doelgroep op papier zet. U kunt er ook voor kiezen om bij gesprekken met beleidsambtenaren en/of (verantwoordelijke) politici zelf iemand mee te nemen die zijn of haar ervaringen vanuit armoede kan toelichten. Het is van belang dat deze individuele voorbeelden geen incidenten zijn, maar voorbeelden van een structureel probleem.

3. Zoek bondgenoten

Ga na wie in uw dorp of stad, of landelijk, opkomen voor dezelfde doelgroep. Maak een rondje langs deze organisaties of organiseer een bijeenkomst waarin gezamenlijke knelpunten en onderwerpen besproken kunnen worden. Indien uw diaconie vertegenwoordigd is in een diaconaal platform, of in een platform voor minimaalbeleid, zou dit een goede ingang kunnen zijn. Soms is het verstandig gezamenlijk op te trekken, om zo te laten zien hoe groot het belang is. Soms is het echter effectiever als politici eenzelfde boodschap van meerdere kanten binnenkrijgen.

4. Wees concreet

Zorg dat uw boodschap en doelen helder en concreet zijn. Dus niet: "Het gemeentelijk armoedebeleid is ontoereikend" of "Er zijn dringend financiële middelen nodig voor..." Zorg dat uw boodschap realistisch is en haalbaar en dat u zelf gelooft in wat u voorstelt. Concreet is bijvoorbeeld: "Bent u op de hoogte van het voorstel van de Kinderombudsman om in alle lokale gemeenten het kindpakket in te voeren? Kunnen wij dit in hier ook invoeren?"

5. Informeer naar procedures

Ga na bij de lokale overheid hoe de besluitvorming rond bepaalde onderwerpen georganiseerd is. Wanneer worden welke beleidsonderwerpen

▲ Blijf scherp. Wat ging er goed en wat kan beter?

behandeld? Wat is de begrotingscyclus van de gemeente? Hoe is de planning rond verkiezingen? Deze informatie staat vaak op de website van de burgerlijke gemeente, maar even bellen kan ook snel een antwoord opleveren.

6. Zoek het juiste moment

Als u de procedures in kaart hebt gebracht, kunt u een beslissing nemen over het juiste moment om in gesprek te gaan. De kansen om het proces te beïnvloeden zijn het grootst aan het begin van het proces van beleidsontwikkeling. Ook rond de verkiezingen is vaak een goed moment. U kunt dit bespreken met politici / beleidsambtenaren die uw doelen delen.

7. Ga in gesprek

Ga na welke politieke partijen in hun programma's punten hebben staan die dicht bij uw oplossingen komen en ga eerst met hen in gesprek. Heb aandacht voor hun belangen, zodat jullie elkaar mogelijk kunnen versterken. Veel politici willen graag meer inzicht in wat er in hun gemeente speelt.

Naast de officiële kanalen, is het behulpzaam om persoonlijk in contact te komen met de juiste personen. Is er iemand anders uit de kerk of het noodfonds die al contacten heeft binnen de politiek, met de beleidsambtenaar of de wethouder? Zorg dat u met elkaar afstemt. Luister in het gesprek goed, werk aan het opbouwen van een relatie, en maak gebruik van steekhoudende argumenten. Ook landelijke informatie, zoals het tweejaarlijkse 'Armoedeonderzoek' van Kerk in Actie, kan behulpzaam zijn. Print de informatie van de website en neem deze mee, of maak uw contacten er digitaal op attent.

8. Draag oplossingen aan

Benoem niet alleen de knelpunten en problemen, maar laat ook zien dat u wilt meedenken en hebt nagedacht over mogelijke oplossingen. Houd niet star vast aan uw eigen oplossingen, maar onderzoek de punten die door de politiek worden aangedragen. Wees er echter ook duidelijk over als u denkt dat zij niet een echte oplossing bieden. Vraag of u mag meelezen met ontwerp-beleidsplannen en geef aan dat u op de hoogte gehouden wilt worden van ontwikkelingen.

9. Schakel media in

Het huis-aan-huisblad, het regionale dagblad of de lokale televisie heeft vaak invloed op wat er in de lokale politiek wordt besproken. Probeer daarom deze media erbij te betrekken, zodat hun boodschap ondersteunend is aan hetgeen u wilt bereiken. Informeer bij de media wat er nodig is om uw zaak voor hen interessant te maken. Dit kan een actuele raadsvergadering zijn, een ontmoeting met mensen in armoede, of een

^ Spreek niet over mensen, maar met de mensen voor wie u zich inzet.

verslag van een werkbezoek dat u organiseert. Het thema armoede wordt door de media vaak gemakkelijker opgepakt rondom de jaarlijkse dag van de armoede op 17 oktober of in de maand december.

10. Houd vol!

Een lobbyproces vraagt soms een heel lange adem. Wees dus vasthoudend, beweeg mee en laat u niet ontmoedigen omdat het doel nog niet bereikt is. Blijf voortduren het gesprek met politici zoeken. En blijf voortdurend scherp in uw nabespreking: wat ging er goed en wat zou er de volgende keer anders of beter zou kunnen? ■

Tekst: Meta Floor (m.floor@kerkinactie.nl); zij behartigt de armoedebestrijding in Nederland namens Kerk in Actie
Foto's: Kerk in Actie/Henny Nagelhout